

Bibliografija

- Arhiva concursului ISTORIA MEA – EUSTORY (Arhiv takmičenja u istorijskom istraživanju MOJA ISTORIJA – EUSTORY).
- Živko Andrijašević, *Crnogorska crkva 1852–1918. (Montenegrin Church 1852–1918)*, Nikšić, 2008.
- Ahmed S. Aličić, *Pokret za autonomiju Bosne od 1831. do 1832*, Sarajevo, 1996.
- *Atatük'un Soqlev Ve Dmemecleri (Sabrani govori Atatürk)*, Istanbul 1945–1952.
- *Besjede i proglesi kralja Nikole (Speeches and Proclamations by King Nikola)*, Cetinje, 2010.
- Vladan Đorđević, *Crna Gora i Austrija u XVIII veku (Montenegro and Austria in the 18th Century)*, Beograd, 1912.
- Jim Bennett, Robert Brain, Simon Schaffer, Heinz Otto Sibum, Richar Staley, *1900: The New Age. A Guide to the Exhibition (Novo doba. Izložbeni katalog)* Cambridge, 1994.
- Dimitire Bolintineanu, *Opere alese (Izabrana djela)*, București, 1961.
- Hristo Botev, *Complete Works (Sabrana djela)*, Sofia, 1986.
- Mahmud Esad Bozkurt, *Atatürk İhtilali (Atatürkova revolucija)*, Istanbul 1967.
- Razi Brahimi, *Këga Popullore e Rilindjes Kombëtare (Narodne pjesme nacionalnog buđenja)*, Shtëpia Botuese „Naim Frasheri“, Tiranë, 1979.
- H. N. Brilsford, *Macedonia. Its Races and their Future (Makedonija. Njene rase i njihova budućnost)*, New York, 1971.
- (C. I. Brătianu), *Missiunea Căilor Ferate Române. Studii politice, economice, sociale și tehnice*, Paris, 1870.
- *Cemal Paş Hatıralar (Meomari Kemal paşe)*, Istanbul, 1959.
- Ion Codru-Drăgușanu, *Peregrinul transilvan*, București, 1956.
- Rodoljub Čolaković, *AVNOJ i narodnooslobodilačka borba u Bosni i Hercegovini (1942–1943)*, Beograd 1974.
- *Хрестоматия по история на България. Българско Възраждане. Втората и третата четвърт на 19 век (Hrestomatija bugarske istorije. Bugarski preporod, druga i treća četvrtina 19. vijeka)*, Sofia, 1996.
- *Crnogorski zakonici. Pravni izvori i politički akti od značaja za istoriju državnosti Crne Gore* (ed. dr Branko Pavićević, dr Radoslav Raspopović), Podgorica, 1996.
- Dinko Davidov, *Stematografija. Izobraženije oružij iliričeskikh. Izrezal u bakru Hristofor Žefarović i Toma Mesemer*, Novi Sad, 1972.
- *Държавен вестник (Državne novine)*.
- K. Th. Dimaras, *Κοραΐς κα η εποχή του (Korais i njegovo vrijeme)*, Athens, 1953.
- Ljubodrag Dimić, *Istorija srpske državnosti. Knjiga III. Srbija u Jugoslaviji*, Novi Sad, 2001.
- *Документи за българската история (Dokumenti o bugarskoj istoriji)*, Sofia, 1931, t. 1.
- Edith M. Durham, *Albanina and the Albanians, Selected articles and letter, 1903–1944 (Albanija i Albanci, odabrani tekstovi i pisma 1903–1944)*, Centre for Albanian Studies, London, 2001.
- Ser Henry Eliot, *Some Revolutions and Other Diplomatic Experiences (Neke revolucije i druga diplomatska iskustva)*, London, 1922.
- Bernd J. Fischer, *Albanian Nationalism in the Twentieth Century (Albanski nacionalizam u dvadesetom vijeku)*, in Peter F. Sugar (ed.), *Eastern European Nationalism in the Twentieth Century (Istočnoevropski nacionalizam u dvadesetom vijeku)*, Washington, 1995.

- Dionyssis Fotopoulos, *Athenian Fashions at the turn of the 19th century (Moda u Atini krajem 19. vijeka)*, Athens, 1999.
- Ziya Gökalp, *Turkculugun Esaslari (Principi turkizma)*, Ankara, 1923.
- Vlado Gotovac, *Zvezdana kuga*, Zagreb, 1995.
- *Στρατηγού Γεωρίου Γρίβα-Διγρη Απομνημονεύματα Αγώνος, ΕΟΚΑ 1955–1959* General Grivas Digenis, *Sjećanja na borbu ΕΟΚΑ 1955–1959*, Athens, 1961.
- Josip Horvat, *Politička povijest Hrvatske*, vol. I-II, Zagreb, 1990.
- Ferid Hudhri, *Albania and Albanians in world art (Albanija i Albanci u svjetskoj umjetnosti)*, transl. by Zef Simoni and Pavli Qesku, Athens, 1990.
- *Θέματα Νεότητας και Σύγχρονης Ιστορίας από υς πηγές (Teme moderne i savremene istorije, obrađene na osnovu primarnih izvora)*, Athens, 2003.
- IEE (*Istorija grčkog naroda*), vol. 12.
- D. Ionescu, *Albania. Revistă populară*, I, no. 35, May 31, 1898.
- George Ionescu-Gion, *Studiul istoriei naționale în școalele noastre (Proučavanje nacionalne istorije u našim školama)*, București, 1889.
- Gjin Varfi, *Heraldika Shqiptare (Albanska heraldika)*, Tirana, 2000.
- *Ιστορία της Κύπρου Μεσαινική-Νεότερη (1192–1974) (Srednjovjekovna i moderna istorija Kipra)*, Nicosia, Ministry of Education and Culture, 2001.
- Konstatntin Jirecek, *Български дневник (Bugarski dnevnik)*, vol. 1 (1879–1881), Sofia, 1995.
- Miodrag Jovičić (ed.), *Ustavi Kneževine i Kraljevine Srbije*, Beograd, 1988.
- Ivan Frano Jukić, *Putopisi i istorijsko-etnografski radovi*, Sarajevo, 1953.
- Dragan Jurak, kolumna Film & Video u *Feral Tribune*, No 707, April 5, 1999.
- E. Kapsomenos, *Διονύσιος Σολωμός. Ανθολόγιο θεμάτων της Σολωμικής Ποίησης (Dionisios Solomos. Antologija tema u Solomonovoj poeziji)*, Athens, 1998; English translation: Prof. Nina Gatzoulis, *A Portrait of Dionysios Solomons and Two of His Poems*, [Http://www.helleniccomserve.com/solomos.html](http://www.helleniccomserve.com/solomos.html).
- Vuk Stefanović Karadžić, *Prepiska IV (1829–1932)*, Beograd, 1988.
- Lyuben Karavelov, *Lyuben Karavelov. Събрани съчинения (Sabrana dela)*, vol. 7, Sofia, 1985.
- Dimitrios Katartzis, „Συμβουλή στους νέους πως να ωφελιούωται και να μη βλάπτουμαι απτά βιβλία τα φράγκικα και τα τούπκικα, και ποια ’ναι η καθ’ αυτό τους σπουδή“ (Savjet mladim ljudima kako da izvuku korist iz francuskih knjiga, a da se sačuvaju od njihovog štetnog uticaja, i o tome šta bi trebalo da bude glavni predmet njihovih studija), Τα ευπισκόηνα, (ed. C. Th. Dimaras), Athens, 1970.
- *Καθημερινή – Επτά ημέρες (Kathimerini – Epta Imeres)*, 30/12/01, *Αφ. Αποχαιρετώντας τη δραχμή (Posebno izdanje: zbogom drahmi)*, p. 4.
- Paschalis M. Kitromilides, *Ιώσηπος Μοισιόδαξ Οι συντεταγμένες βαλκαμικής σκέψης τον 18^ο (Josip Mesiodaks. Balkanske koordinate u 18. vijeku)*, Athens, 2004.
- Ahmed Kondo, *Jeronim de Rada. Flamuri i Arbrit (Jeronim de Rada. Albanska zastava)*, Tiranë, 1967.
- Faik Konitza, *Vepra të Zgjedhura (Odabrana djela)*, Tirana „Naim Frasheri“, 1993.
- Faik Konitza, *Izbor iz prepiske 1896–1942*, London, 2000.
- *Конституция на Българското кнѣжество (Ustav bugarske kneževine)*, Sofia, 1879.
- Konstantin Konstantinov (*Put kroz vjekove*), Sofia, 1997.
- Christina Koulouri, *Ιστορία και γεωγραφία στα ελληνικά σχολεία (1834–1914). Γμςτικό αντικείμενο και ιδεολογικές προεκτάσεις. Ανθολόγιο κειμένων. Βιβλιογραφία σχολικών εγχειριδίων (Istorija i geografija u grčkim školama (1834–1914). Sadržaj ideološke implikacije. Antologija tekstova. Bibliografija udžbenika)*, Athens, 1988.

- Emilij Laszowsky, *Stari i novi Zagreb*, Zagreb, 1994.
- Bernard Lewis, *The emergence of modern Turkey*, (*Nastanak moderne Turske*), Oxford, 1968.
- Radoš Ljušić, *Knjiga o načertaniju*, Beograd, 1993.
- Lina Louvi, Περιγέλωτος Βασίλειον, Οι σατυρικές εφημερίδες και το εθνικό ζήτημα, (1875–1886), (*Perigeolotos Vasilion; Satirické novine i nacionalno pitanje* (1875–1886)), Athens, Hestia, 2002.
- Corneliu Mihai Lungu (coord.), *De la Pronunciament la Memorandum 1868–1892. Mișcarea memorandistă, expresie a luptei naționale a românilor (Od Objave do Memoranduma. Memorandistički pokret, izraz nacionalne borbe Rumuna)*, București, 1993.
- Titu Maiorescu, *Opere (Djela)*, (ed. Georgeta Rădulescu-Dulgheru, Domnica Filimon), București, 1978.
- *Македониум, Антологија на македонската национално-политичка мисла (Makedonium, antologija makedonske nacionalno-političke misli)*, Skopje 2003.
- Sp. Markezinis, *Πολιτική ιστορία της Νεωτέρας Ελλάδος (Politička istorija moderne Grčke)*, Vol. B, Athens, 1966.
- P. Matalas, *Έθνος και ορθοδοξία. Οι περιπέτειες μιας σχέσης. Από το „Ελλαδικό“ στο Βουλγαρικό σχίσμα (Nacija i pravoslavlje. Avanture jednog odnosa. Od „grčke“ do bugarske šizme)*, Herakleion, 2002.
- *Memoari prote Mateje Nenadovića*, Beograd, 1867.
- *Monitorul Oficial*, 19 julie 1921.
- Bodan Murgescu (coord.), *Istoria României în texte (Rumunska istorija u tekstovima)*, București, 2001.
- Hysni Myzyri, *Shkollat e Pera Kombëtare Shqipe (Prve albanske nacionalne škole)*, Tirana, 1978.
- *Nacak*, novine, 73, October 7th 1960.
- Rýza Nur, *Hayat ve Hatıratım I (Moj život i sjećanja I)*, Istanbul 1992.
- *Одбрани текстови за историјата на македонскиот народ*, II дел (*Odabrani tekstovi o istoriji makedonskog naroda*), dio II, Skopje, 1976.
- Konstantinos Oikonomos, *Επίκρισις εις την περί Νεοελληνικής Εκκλησίας σύντομον απάντησιν του σοφού διδασκάλου Κ. Νεόφυτου Βάμβρα (Komentar kratkog odgovora obrazovanog učitelja gospodina Neofitusa Vamvasa o modernoj grčkoj crkvi)*, Athens, 1839.
- Branko Pavićević, Radoslav Raspopović, *Crnogorski zakonici*, tom IV (*Montenegrin Laws, Volume IV*), Podgorica, 1998.
- K.Ozturk, *Atatürk*, Istanbul, n.d.
- Paisiy Hilendarski, *Slavonic-Bulgarian History [Slovensko-bugarska istorija]*, V. Turnovo, 1992.
- Spyros Papageorgiou (ed.), *Αρχείον των παρανόμων εγγράφων του Κυπριακού Αγώνος 1955-1959 [Arhivi tajne borbe Kiprana]*, Nicosia, 1984.
- Spyros Papageorgiou, *AKEL: Το άλλο ΚΚΕ (AKEL, druga grčka komunistička partija)*, Athens, 1984.
- *Παρθενών (Pathenon)* časopis, December 1871.
- Nikola Pašić, *Sloga Srbo-Hrvata*, Beograd, 1995.
- Branko Petranović, Momčilo Zečević (ed.), *Jugoslavija 1918–1988. Zbirka dokumenata. Drugo izmenjeno izdanje*, Beograd, 1988.
- A. Politis, *Ρομαντικά χρόνια. Ιδεολογίες και ωοτροπίες στην Ελλάδα του 1830–1880 (Romantične godine. Ideologije i mentaliteti u Grčkoj, 1830–1880)*, Athens, 1993.
- Aurel C. Popovici, *Stat și Națiune. Statele-Unite ale Austriei Mari. Studii politice în vederea rezolvării problemei naționale și a crizelor constituționale din Austro-Ungaria (Država i nacija. Ujedinjene države velike Austrije. Političke studije s ciljem da se riješi nacionalni problem i konstitucionalna kriza u Austrougarskoj)*, (ed. Petre Pandrea and Constantin Schifinet), București, 1997.
- David Prodan, *Supplex Libellus Valachorum or The Political Struggle of the Romanians (Politička borba Rumuna u Transilvaniji tokom 18. vijeka)*, Bucharest, 1971.

- Janko Prunk, *Slovenski narodni vzpon (Uzlet slovenčakog naroda)*, Ljubljana, 1992.
- M. Psalidopoulos (ed.), *Κείμενα για την ελληνική βιομηχανία 19^ο αιώνα. Φυσική εξέλιξη ή προστασία (Dokumenti o grčkoj industriji u 19. vijeku. Prirodni razvoj ili državna briga?)*, Athens, 1994.
- Gjorgji Pulevski, *Izbrani tekstovi*, Skopje, 1985.
- Stjepan Radić, *Izbrani politički spisi*, Opatija, 1995.
- Šerbo Rastoder, *Crna Gora u egzilu, II (Montenegro in Exile, II)*, Podgorica, 2004.
- Božo Repe, *Viri o demokratizaciji in osamosvojitvi Slovenije (I. del: Opozicija in oblast) (Izvori o demokratizaciji i nezavisnosti Slovenije (Prvi dio, Opozicija i vlast))*, Ljubljana, 2002.
- „Report. Friends of Cyprus“, issue no. 46, autumn 2003.
- *Ρήγα Βελισσιονλή Απαντα τα σσζόμενα (Sabrana djela Rige od Fere)*, vol. V (ed. Paschalis M. Kitromilides), Athens, 2000.
- *România îchipuri și vederi (Romania in images and postcards)*, București, 1926.
- Vedrana Rudan, *Uho, grlo, nož*, Zagreb 2002. August Šenoa, *Zagrebulje*, Zagreb 1980.
- *Σημαίες ελευθερίας. Συλλογή του Εθνικού Ιστορικού Μουσείου (Zastave slobode. Kolekcija nacionalnog istorijskog muzeja)*, uvodni tekst I. K. Mazarakis-Ainian, Athens, 1996.
- *Slovenska kronika 19. stoletja (Slovenačka hronika 19. vijeka 1861–1883)*, Nova revija, Ljubljana, 2003.
- *Srpska čitanka za niže gimnazije i realke* (Stojan Novaković), Beograd, 1870.
- Христо Стамболски, *Автобиография, дневници, спомени* (Hristo Stambolski, *Autobiografija. Dnevnici. Memoari*), Sofia, 1927, t. 2.
- Gale Stokes (ed.), *From Stalinism to Pluralism. A Documentary history of Eastern Europe since 1945, second edition*, New York, 1996.
- Dubravka Ugrešić, *Američki fikcionar*, Zagreb/Beograd, 2002.
- A. E. Vakalopoulos, *Επίλεκτες βασικές ιστορικές πηγές της ελληνικής επαναστάσεως (Odabrani osnovni izvori o grčkoj revoluciji)*, Thessaloniki, Vanias, 1990.
- Pashko Vasa, *The truth on Albania and the Albanians, historical and critical essays (Istina o Albaniji i Albancima, istorijski i kritički eseji)*, London, 1999.
- P. P. Petrović Njegoš, *Izabrana pisma (Selected letters)*, Beograd, 1984.
- Branko Petranović, Momčilo Zečević, *Istorija Jugoslavije 1918–1988 (History of Yugoslavia 1918–1988)*, Beograd, 1988.
- Иван Вазов, *Аз съм българче. Стихотворения за деца (I am Bulgarian. Poems for children)*, Plovdiv, 2005.
- Evgenios Voulgaris, *Στοχασμοί εις τους παρόντας κρίσιμους καιρούς του Οθωμανικού Κράτους (Razmišljanje o trenutnoj krizi u turskoj državi)*, Kerkyra, 1851.
- Dimitrije-Dimo Vujović, *Podgorička skupština 1918. (Podgorica Assembly 1918)*, Zagreb, 1989.
- Wayne S. Vucinich, *The Ottoman Empire: Its record and legacy (Tursko carstvo: istorija i zavještanje)* New Jersey, 1965.
- Martin Wein, *Dođoh, vidjeh, zapisah*, Zagreb, 1966.
- A. D. Xenopol, *Istoria românilor din Dacia Trainâ (Istorija Rumuna od Trajanove Dakije)*, 4. izdanje (eds. V. Mihăescu-Bîrliba, Al. Zub), București, 1985.
- Šarl Irljar, *Putopis po Bosni 1875–1876*, Sarajevo, 1981.
- *Za Hrvatsku*, Zagreb, 1992.

Mape

Mapa 1: Dennis P. Hupchick, Harold E. Cox, *The Palgrave Concise Historical Atlas of the Balkans*, New York, 2001, map 25. [*The Palgrave, Mali istorijski atlas Balkana*]

Mapa 2: *Ibid.*, map 28.

Mapa 3: *Ibid.*, map 35.

Mapa 4: Patrick K. O'Brien (ed.), *Phillip's Atlas of World History*, London: George Philip, 1999, p. 220. [*Phillip's atlas svjetske istorije*]

OCIJENITE OVU KNJIGU!

Vaše mišljenje kao čitaoca/čitateljke ove knjige veoma nam je važno, i kao ocjena našeg rada i za planiranje naših budućih poduhvata. Centar za demokratiju i pomirenje u jugoistočnoj Evropi (CDRSEE), zajedno sa brojnim kolegama i saradnicima, uložio je ogroman trud, vrijeme i dragocjene dokumente u projekat „Nastava moderne istorije jugoistočne Evrope“, a rezultat je knjiga koju držite u rukama. Da bismo provjerili uspješnost našeg metoda, korisnost ovog poduhvata i vrijednost naše investicije, voljeli bismo da date svoju ocjenu projekta.

Molimo za vaše iskreno mišljenje za šta će vam biti potrebno izvjesno vrijeme i trud. Poslije čitanja ove knjige, ili čak njenog korišćenja u razredu, molimo vas da odete na naš veb sajt, nađete History Workbooks section i popunite obrazac za ocjenjivanje. Formular za evaluaciju možete naći na veb sajtu: www.cdrsee.org/jhp/evaluate_eng.html

Ako hoćete da nam se direktno obratite, pišite nam na: info@cdrsee.org i vaš e-mail će biti direktno upućen nekome od koordinatora JHP.

Ukoliko želite, pišite nam na:

Center for Democracy and Reconciliation in Southeast Europe (CDRSEE)
Krispou 9, Ano Poli, 54634 Thessaloniki, Greece

CIP - Каталогизација у публикацији
Централна народна библиотека Црне Горе, Цетиње

ISBN 978-86-303-1651-7
COBISS.CG-ID 19839504